

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT

Verenigde vergadering van de afdelingen

Zitting van 29 juni 1972

AANWEZIG : de heer [REDACTED] voorzitter

de heer [REDACTED], ondervoorzitter

Nederlandse afdeling : de heren [REDACTED]
en [REDACTED] plaatsvervangende leden

Franse afdeling : de heren [REDACTED] en
[REDACTED] vaste leden

Secretarissen : de heer [REDACTED], adviseur
de heer [REDACTED] inspecteur-generaal.

Nr. 3420/I/P

14

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht,

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft in zittingen van 25 mei, 8, 15 en 29 juni 1972, op grond van de artikelen 60, § 1 en 61, §§ 2 en 5 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken, (S.W.T.) een onderzoek gewijd aan de vraag van de minister van Nationale Opvoeding (Nederlandse sektor) van 28 januari 1972 betreffende de toepassing van artikel 43 S.W.T. op het bij koninklijk besluit van 25 september 1969 gesplitste ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur ;

De splitsing van voormeld ministerie in twee ministeries, met name het ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur en het ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur is besloten bij voormeld koninklijk besluit van 25 september 1969, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 30 september 1969. Dit besluit somt de hoofddeling op van de diensten die elk van de gesplitste ministeries omvat (art.2 en 3); het bepaalt dat "de terzake bevoegde ministers van het ene en het andere taalstelsel gezamenlijk handelen om de structuur, de organisatie en de modaliteiten van gemeenschappelijke werking voor beide ministeries van

zeven naderbepaalde diensten (art. 4) ; het bepaalt dat raden, comités of commissies voor coördinaties tussen beide ministeries worden opgericht door de Koning, die er de samenstelling van bepaalt (art. 5) ; het bepaalt verder dat de ter zake bevoegde ministers gezamenlijk handelen voor de onder artikel 7 nader opgesomde aangelegenheden die zijn :

- 1° de organieke bepalingen die betrekking hebben op het schoolpact, de onderwijsstructuren, de leerplicht, de diploma's, de toelagen, de wedden, de schoolbevolkingsnormen, de andere reglementen met budgettaire weerslag ;
- 2° de nationale en internationale instellingen waarvan de activiteit zich over twee culturen uitstrekt ;
- 3° de zaken van het Duitse taalgebied.

Voormeld besluit bepaalt verder (art. 8) dat "de vastbenoemde, stagedoende en tijdelijke personeelsleden van het ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur die tot de Franse taalrol behoren, gaan met behoud van hun graad over naar het ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur" en "de vastbenoemde, stagedoende en tijdelijke personeelsleden van het ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur die tot de Nederlandse taalrol behoren, gaan met behoud van hun graad over naar het ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur" .

De personeelsformaties werden vastgesteld bij :

- K.B. van 25 september 1969 voor het personeel van niveau I van het bestuur van het ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur enerzijds (art. 1) en van het bestuur van het ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur anderzijds (art. 2) ;
- K.B. van 25 januari 1971 voor het personeel van niveau II, III, IV, van het bestuur van het ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur enerzijds (art. 1) en van het ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur anderzijds (art. 2) ;

- K.B. van 4 oktober 1971, voor het personeel van de niveaus I, II, III en IV van het bestuur van het ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur ; dit besluit houdt opheffing van artikel 2 van het K.B. van 25 september 1969 en van artikel 2 van het K.B. van 25 januari 1971 ;
- K.B. van 20 juli 1972, voor het personeel enerzijds van niveau I van verschillende diensten, en anderzijds van de niveaus II, III en IV van het Bestuur van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur ; dit besluit houdt tevens opheffing van artikel 1 van het K.B. van 25 september 1969, gewijzigd bij K.B. van 30 juni 1970, en van het K.B. van 25 januari 1971, gewijzigd bij K.B. van 31 augustus 1971, voor de betroffen diensten ;
- K.B. van 20 juli 1972, voor het tijdelijk personeel van de naderbepaalde diensten van het Bestuur van het ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur ;

Voormelde besluiten voorzien in volledig onderscheiden personeelsformaties - zonder interpenetratie - voor het ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur enerzijds en voor het ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur, anderzijds.

Vooralsnog blijken geen besluiten bekendgemaakt, waarbij de ministers gezamenlijk de structuur, de organisatie en de modaliteiten van gemeenschappelijke werking van de in artikel 4 K.B. 25 september 1969 opgesomde diensten vaststellen, waarbij raden, comités of commissies van coördinatie tussen de beide ministeries door de Koning zijn opgericht of waarbij de werkwijze van deze instellingen zijn bepaald ;

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht oordeelt dat beide gesplitste ministeries verder als centrale diensten in de zin van de artikelen 39 en volgende van de S.W.T. moeten beschouwd worden ;

Inderdaad :

- de besturen van de ministeries staan de minister ter zijde, die de dragers van de koninklijke verantwoordelijkheid zijn en deel uitmaken van de Regering in de zin van de artikelen 63, 64 en 66 van de Grondwet ;

- de gesplitste ministeries van Nationale Opvoeding en Cultuur hebben en behouden een algemeen concipiërende werking ; bij de voorbereidende werkzaamheden van de taalwetgeving werden de ministeries gestadig als centrale diensten gekenschetst (vgl. o.a. de Memorie van Toelichting Parl. Doc. 1961-1962, nr. 331 blz. 5 en 7; het verslag van de Raad van State blz. 22 ; het verslag van de heer SAINT-REMY namens de commissie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers Parl. Doc. 1962-1963 - nr. 331 blz. 5 en 35) ; het verslag van de heer DE STEXHE namens de Senaatscommissie (1962-1963 nr. 304 blz. 18 en 23) ;
- de werking van elk gesplitst ministerie is niet beperkt tot één taalgebied in de zin van de S.W.T. ;
Wat het onderwijs of de culturele aangelegenheden betreft, strekt het zich inderdaad uit tot :
 - Brussel-Hoofdstad
 - het Duits taalgebied
 - de taalgrens- en randgemeenten
 - de nationale en internationale instellingen waarvan de activiteit de twee culturen bestrijkt (nl. Koninklijke Musea, Koninklijke Sterrenwacht, Koninklijke Bibliotheek, Algemeen Rijksarchief,).
 - tot de internationale scholen
 - de samenwerking tussen de cultuurgemeenschappen (art. 59, § 2 - 3° der grondwet - wet 21 juli 1971 - art. 4 en 5).

Voorts hebben beide ministeries zich in te laten met initiatieven en werkzaamheden van personen en groeperingen waarvan de werking ongeacht de taalgebieden geschiedt ;

De rangschikking van beide gesplitste ministeries onder de centrale diensten brengt normaal de toepassing mede van de bepalingen van de S.W.T. die op deze diensten betrekking hebben :

- artikel 39, § 1 S.W.T. wat het taalgebruik in de binnendiensten en in de betrekkingen met de plaatselijke of gewestelijke diensten uit Brussel-Hoofdstad betreft ;
- artikel 39, § 2 S.W.T. wat de betrekkingen met de plaatselijke en gewestelijke diensten uit het Nederlandse, Franse en Duitse taalgebied betreft ;

- artikel 40 S.W.T. wat de berichten en mededelingen betreft aan het publiek gericht door bemiddeling van de plaatselijke diensten en wat de berichten en mededelingen betreft rechtstreeks aan het publiek gericht en wat de formulieren betreft rechtstreeks ter beschikking van het publiek gesteld;
- artikel 41 S.W.T. wat de betrekkingen met particulieren en met de private bedrijven betreft;
- artikel 42 S.W.T. wat de akten, getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen, door de particulier gevraagd, betreft;

Wat meer bepaald de vaststelling van de taalkaders betreft, constateert de Vaste Commissie voor Taaltoezicht dat de voorgesloten vaststelling van de personeelsformatie van het ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur en van het ministerie van Nationale Opvoeding en Franse Cultuur onder zekere oogpunten verder reikt dan de bij artikel 43, § 1 S.W.T. bedoelde indeling in Nederlandse en Franse directies, onderafdelingen, bureaus en secties.

De rangschikking van de beide gesplitste ministeries onder de centrale diensten brengt voorts mede dat ingevolge artikel 43, § 3 de Koning het aantal betrekkingen bepaalt dat aan het Nederlands en het Frans kader dient toegewezen met inachtneming, op alle trappen van de hiërarchie, van het wezenlijk belang dat de Nederlandse en de Franse taalgebieden vertegenwoordigen; van de rang van directeur af en daarboven, worden de betrekkingen, op alle trappen van de hiërarchie, in gelijke mate toegewezen aan de beide kaders; het tweetalig kader omvat 20 pct. van de betrekkingen gelijk aan en hoger dan die van directeur; zij worden, op alle trappen van de hiërarchie, in gelijke mate toegewezen aan de beide kaders;

Ingevolge artikel 43, § 6 wordt, wanneer de chef van een afdeling eentalig is, hem, met het oog op de eenheid in de rechtspraak, een tweetalig adjunct toegevoegd; hij mag niet tot dezelfde taalrol behoren.

Een rangschikking van elk van beide gesplitste ministeries onder de gewestelijke diensten, meer bepaald onder die bedoeld bij artikel 35 S.W.T. zou een doorgedreven tweetaligheid in binnendiensten en zekere vereisten omtrent de kennis van de tweede taal betreft, tot gevolg hebben ; dit alternatief is moeilijk te verzoenen met de bepalingen van de artikelen 8 en 10 van het splitsingsbesluit ; een rangschikking als gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 2 veronderstelt de vaststelling van taalkaders in de zin van artikel 43, § 3 van de S.W.T.

Geen van beide alternatieven beantwoordt aan het wezen van de beschouwde ministeries.

x

x

x

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht is eenparig van oordeel dat, voor de diensten die effectief werden gesplitst, het besluit houdende splitsing van het ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur een feitelijke en een rechtstoestand heeft geschapen die verder reikt dan die waarin wordt voorzien bij artikel 43, § 1, lid 1 van de S.W.T.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht is ertoe genoopt deze toestand te constateren en is van oordeel dat zij aan de Regering in overweging moet geven een nadere overeenstemming te bewerken tussen de vigerende taalwetgeving en de hogerbedoelde splitsingsbesluiten en -maatregelen.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht oordeelt verder dat art. 43 S.W.T. verder toepassing moet hebben op de diensten die zouden gemeenschappelijk blijven of waarvoor een gemeenschappelijke werking is voorgeschreven, hetgeen namelijk het geval is voor de diensten bedoeld bij artikel 4 van het koninklijk besluit van 25 september 1969 ; zij is de mening toegedaan dat de trappen van de hiërarchie en de taalkaders volledig gerechtvaardigd zijn.

Een afschrift van dit advies zal worden gezonden aan de minister van Nationale Opvoeding (Nederlandse sektor).

Gedaan te Brussel, 29 juni 1972.

DE SECRETARISSEN

DE VOORZITTER